

ב"ה, גליון סד טבת תשמ"ג

וועד העולמי ללימוד תורה לשמה

ובזכות זה נזכה להגאולה שלימה בקרוב בב"א

מערת אליהו, חיפה, ארץ ישראל

ספר אור החיים אות א'

() הר"ר אלעזר לאזי ב"מ יוסף - מברלין בן החסיד מו"ה לאזי הלבפשטאט נולד בברלין ג' תשרי (משנת תק"א לפי השערתי) אחרי אשר ע"י זקנה הרב מו"ה לאזי ה"ש הנזכר נתבשרה אמו שתלד בן צדיק ות"ח לשנה האחרת (כי אמו הצדקת פוגלי בת הר"ר משה ואמה פרייזכי גם היא היתה בת הרב מו"ה לאזי הנ"ל) מימי קטנותו חשקה נפשו בתורה לשמה לשמור ולעשות ואף כי הקיפוהו חלאים אחרי אשר נעשה בר מצוה עד אשר היה צריך להתבודד בבית אבותיו היא היתה שעשועיו ואל היה בהם ביטול תורה ואחרי אשר נתרפא הלך ללמוד תורה להעיר במבורג אל הרב החסיד שבכהונה מו"ה טעבלי שייאר (אשר היה אח"כ אב"ד במיינץ) וכמדומה למד שם שנה וחצי אז פקדו עליו אבותיו לחזור לעיר מולדתו ואחר חזרתו נעשה חתן עם בת פו"מ מו"ה טודרוס מונק אשר היה מבני ישיבה ומיקירי עיר פוזנא והלך לשווערזענץ לשאוב מים מבאר מים חיים הרב המפורסם מו"ה גדליה שהיה תופס ישיבה שם בימים ההם והיה שם עד חתונתו אשר תקע אהלו בפויזנא ולמד שם תורה עם תלמידים הגונים וגם נתקלב שם לדיין קבוע ואז ישב שם על כסא משפט הרב מו"ה רפאל הכהן וחבה יתרה

היתה בין הצדיקים הללו עזה אהבתם עד כי כאשר נתקבל הרב הנזכר לאב"ד פה בשלש קהלות עזב גם הוא כארבע או חמש שנים אחריו העיר פויזנא (אולי ע"י התעוררותו ובא לכאן ונתכבד בדרשה בבה"כ הגדולה בהעיר אלטונא ודרש במקהל רב בסוגיא דנפול ומאוד הוטבו הדברים באזני השומעים אשר רבים מהם היו לומדים מופלגים (כאשר עדן השלש קהלות היו מלאים תורה) ובמשך זמן היותו פה באה לו השמועה לא טובה מפויזנא כי מתה אשתו שם ועי"ז הוצרך לחזור לשם לסדר עסקי ביתו ואח"כ חזר לכאן ובחר לאשה שניה בת צורבא מרבנין (היא חמותי מינדיל בת הר"ר מן אשר למד תורה בישיבה בהעיר מיץ אצל הרב מו"ה הילמן ואמה היתה בתו של הר"ב חינוך בית יהודה (ע"ל אות ח') והנשואין היו ט"ו כסליו תקמ"ד ונתקבל בראשון לדיין דק"ק וואנזיבעק והמבורג ואח"כ גם באלטונא והמבורג ואחרי אשר עזב הרב מו"ה רפאל כסא ממלכתו נתקבל לראש בית דין דשלש קהלות עד אשר עלה אל האלקים ביום ש"ק ר"ח שב"ט תקע"ד ויחען כי היתה העיר אז במצור סוגרת ומסוגרת אין יוצא ואין בא נקבר למחרתו בחצר ביה"כ דק"ק המבורג תנצב"ה.

גודל שקידתו בתורה הקדושה אין לספר לילה כיום יאיר לו ויען כי למד תורה לשמה זכה שנתקיים בו ובתורתו יהגה כי בקיאותו בתלמוד ופוסקים בדינים נהוגים ובלתי נהוגים היה להפליא ונוסף על זה היה מדקדק גדול וידע תנ"ך ממש בע"פ ובקי מאוד בלשונות הקצרות של הקדוש רש"י בפירושו עה"ת ועל התלמוד, מדותיו התרומיות אין לספר הוא היה

חסיד אמיתי אשר שם בה' כל מבטחו ולא הלך
לשחר פני נדיבים למען קחת מאתם משאת כסף
וזהב כי היה שונא מתנות ושונא בצע ולזה היה
שופט צדק ולא נשא פנים במשפט והיה שייף עייל
ושייף נפיק ולא חפץ בגדולות, נתקיימו כל המדות
אשר מנה דהע"ה במזמור ה' מי יגור

ואלו חבוריו: א' ספר על ש"ע חוה"מ ונושא כליו אשר יגע לאמתה של תורה לברר דבריהם עם שני מהדורות חדושים אשר הוסיף על גוף הספר והספרים האלו באו לידי מר גיסי הרב התמים מו"ה משה והביא לדפוס באלטונא בשנת תקע"ה חלק ראשון ממנו עד סי' קס"ט וקרא לו שם משנת דרבי אליעזר הוא דמשק אליעזר (ובזה ודאי שינה מדעת בעליו אשר הקפיד מאוד שלא להקרא אליעזר אשר הוא שם הקודש של ליזר כי אם אלעזר וככתוב ביש"ש גטין פ"ד ריש סי' ל"א) עם הקדמתו בה הוסיף משה מדעתו והרבה דברים וגם בגוף הספר ולא נזהר בהם כראוי וברוב דברים לא יחדל אשר לא ימצא בהם פגול ודברים חוץ לזמנם ולמקומם ולא דרך בזה בדרך אביו אשר אצלו היה מלה בסלע ומשתוקא בתרין ומסי' ק"ע עד סופו עודנו בכתובים:

ב': ספר על ש"ע אה"ע כמעשהו על חוה"מ ונגנב ממנו איזה שנים אחרי בואו לעירנו ע"י זר אשר רצה ללבוש מדו ולהשתמש באצטלא שלו, ומידי דברו ממנו המו מעיו לו באמרו כי אין זה גניחבת ממון הקל הניתן למחול:

ג' חידושים והערות והגהות על כל התלמוד וביאורים על המסכתות קטנות אדר"נ וכו':

ד' דרושים בדרך פלפול על כמה מסכתות (גם מהם נגנב הרבה ע"י איש זר הלזה) וגם תוכחת מוסר והספדים אשר נאמרו מאתו במקהלות:

ה' ספר על התורה אשר חבר בסוף ימיו כאשר רבים חלו פניו לומר לפניהם מידי שבת בשבתו מילי דאגדתא וקיבץ בו דברי מפרשי התורה הקרובים לאמת וגם ביאר בו דברי רש"י בכמה מקומות והרחיב הדבור באלה המצוות אשר יעשה האדם ובפרט בהבלתי נהוגים הלכתא למשיחא:

ו' קונטרס כולל כל דיני ברכות ע"ס א"ב עם מראה מקום מוצא הדין מהפוסקים בצדו ובסופו כללים בדיני קדימה ואיחור.

ז' קונטרס נגד ספר מצפה יקתאל עם איזה תשובות על השגותיו נדפס באלטונא ולא נקרא שם המחבר עליו:

(המשך אי"ה בגליון הבא)